

ПСИХОЛОГИЧЕСКА ФИЗИОЛОГИЯ

Дзвоник Г.П.

ФОРМУВАННЯ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ ОСОБИСТОСТІ МЕНЕДЖЕРА

В даний час, в результаті глибоких економічних і соціальних перетворень в суспільстві, змінилася соціальна структура, з'явилися нові соціальні групи, утворюються суспільство з новим співвідношенням соціальних груп, між якими зростають відмінності в характері праці, статусі, доходах, культурі, рівні освіти, побуті та інших показників. А це впливає на суттєві деформації системі суспільних стосунків, на ріст соціальних суперечностей, деформації інститутів влади, що не справляються з економічними запитами суспільства, передусім тягнуть за собою деформації стосунків, інакше говорячи, конкретних варіантів поведінки, взаємодії між членами суспільства, їх статусів і форм звичної життєдіяльності і в галузі управління.

З деформацією стосунків найтіснішим чином пов'язана зміна соціальних норм і цінностей людей. Виникає відрив відповідної (правової, моральної та ін.) норми від конкретної історичної реальності, її невідповідність потребам часу. Деформується, таким чином, не сама норма, а ситуація, на яку вона розрахована. При цьому важливою, а може й вирішального зміною є деформація соціальних цінностей і уявлень про них. У сучасній соціокультурній реальності спостерігається різке послаблення і до повного демонтажу, багатьох владних, політичних, економічних, правових та інших механізмів, що регулюють поведінку людини в суспільстві, в тому числі и управлінську діяльність.

Внаслідок відставання функцій соціальних інститутів від об'єктивно змінених умов життя, потреб розвитку суспільства, неоднаково (і за формою, і за змістом) змінюється соціальна поведінка різних прошарків і груп населення, і відповідно, переглядається система соціальних цінностей і уявлень про них. При цьому специфіка міжособистісних стосунків зумовлена як рядом об'єктивних обставин, зв'язаних з переходом до іншої суспільно-економічної формації формами діяльності, різким прискоренням розвитку подій, «розмитим» впливом інститутів влади і т.п., так і суб'єктивних чинників впливом на соціальну поведінку, соціальну позицію багато в чому спонтанних настроїв, що впливають із різного роду змін в соціальній структурі і у власному житті, трансформації запитів і можливостей їх задоволення. В більшій мірі, індивідуальна соціальна поведінка менеджера залежить від міри пережитої кризи цінностей, ступеня особистісної ідентифікації з попередніми соціальними структурами, нормами, цінностями. Емпіричні дослідження фіксують серйозні зміни в шкалі життєвих орієнтацій особистості керів-

ника – значно зменшується сфера соціальних цінностей і зростає значення індивідуалістичних, гедоністичних та причому, ми не розглядаємо даний процес як однозначно негативний. Позитивним у ньому бачиться розвиток таких важливих якостей, як усвідомлення себе вільною, незалежною, цінною особистістю, яка спирається на власні сили і можливості, до самореалізації. В той же час не можна ігнорувати і негативні аспекти моральної значимості людей: у багатьох відступають на задній план або зникає зовсім такі цінності, як намагання бути корисним людям, знаходять змісту життя в суспільно значущій праці.

Важливе значення для формування потреб і ціннісних орієнтацій відіграє сфера діяльності і вік менеджера. Повноцінне працездатне життя і суспільне визначення значно вище оцінюються молодими керівниками. Що стосується керівників середньої ланки у віці від 36 до 45 років, то для них основним конфліктом цінностей є конфлікт активності і пасивності. Вчений підкреслює, що потреба в зміні ставлення до себе є найбільш актуальною до 30 років, потім вона знижується і дещо зростає в 45 – 50 років. Актуальними стають потреби відношень до праці в 41 – 45 років. Корекція емоційної сфери це задача 46 – 50 річних. Потреба включення нових знань, умінь, навичок в управлінську діяльність стає особливо актуальною в 41 – 50 років. Потреба в зміні поведінки зростає з віком. Період до 30 років характеризується потребою в зміні ставлення до себе, вольової і пізнавальної сфер. Цей період можна назвати періодом самовизначення. Від 30 до 35 років переважає потреба в зміні ставлення до людей на фоні визнання необхідності корекції емоційно-вольової сфери і поповнення професійних знань, умінь і навичок у зв'язку з їх старінням. Цей період є періодом соціальної адаптації, так як домінує потреба в ефективній взаємодії з людьми.

Віковий період з 36 до 40 років характеризується вирішенням проблем, пов'язаних з оптимізацією інформаційної підготовки і прийняття управлінських рішень, тобто з потребою в розвитку інтегральних здібностей і визнанням способів компенсації їх недостатнього рівня. Після цього періоду відсутність потреби в змінах цієї сфери зберігається до 50 років. Віковий період з 41 до 45 років пов'язаний з потребою перегляду ставлення до праці і повного оновлення всієї системи професійних, умінь і навичок. В цей період значно скорочується потреба в розвитку вольової сфери. Це період потреби у вторинній професіоналізації.

Не менш суттєвий вплив на формування ціннісних орієнтацій особистості здійснюють риси характеру керівника. Для інтровертів характерні проблеми, пов'язані з самооцінкою, із ставленням до себе. Ймовірна структура потреб в особистісній зміні свідчить про те, що у меланхоліків і флегматиків значно більша потреба в зміні ставлення до себе, а ніж у людей з іншими типами темпераменту, що характеризуються екстравертованістю. Сангвініки відчують потребу в зміні відношення до праці і вольової сфери. Потребу в зміні ставлення до людей демонструють як холеріки, так і флегматики. Для холеріків є актуальною зміна поведінки. Потреба в розвитку когнітивної сфери, що притаманна меланхолікам

і флегматикам, пов'язана з швидкістю психічних процесів. Аналіз розвитку особистості менеджера в соціумі буде неповним розглядом мотивів управлінської діяльності, серед яких провідну роль процесу формування керівника відіграє мотив досягнення успіху, який забезпечує оперативність у вирішенні проблеми в умовах, що швидко змінюються.

Економічна, політична криза в країні, відсутність стабільності в суспільстві також можуть вплинути на зниження мотивації посадового росту, розвиток якої залежить від деяких специфічних особливостей управлінської діяльності: наявність суперечності між уявленнями про діяльність, що формується на основі наукової літератури, відсутність можливості у керівників бачити матеріальні результати своєї праці; розрив між формальним статусом керівника і його реальною владою. В цілому аналіз взаємообумовленості особистісного розвитку менеджера індивідуальними властивостями та соціально-психологічними детермінантами життєдіяльності дає підставу стверджувати, що на даному етапі необхідна пильна увага й серйозне вивчення процесів формування управлінських кадрів, які пов'язані з економічними та політичними змінами в країні.

ЛІТЕРАТУРА

1. Берднікова О.О. Особливості адаптації менеджерів середнього рівня бізнес-організацій в контексті визначення рівня їх потреб // Актуальні проблеми психології. Том 1.: Соціальна психологія. Психологія управління. Організаційна психологія: Зб. Наукових праць Інституту психології ім. Г.С. Костюка АПН України /За ред. Максименка С.Д., Карамушка Л.М. – К. – 2003, – Ч.10. – С. 121-124.
2. Клетт Б. Стресс-менеджмент. – СПб.: Нева. 2003. – 193 с.
3. Шупель В.М. Управленческая психология. М., «Экономика», 1984. – 248 с.
4. Shoenpflug W. Behavior economics as an approach to stress theory // Dynamics of stress/ Ed. By M.H.Appley, R.Truibum, N.Y., 1986. Психические состояния. – Л. ЛГУ, 1981.- с.17-23.

11

**МАТЕРИАЛИ
ЗА XI МЕЖДУНАРОДНА
НАУЧНА ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦИЯ**

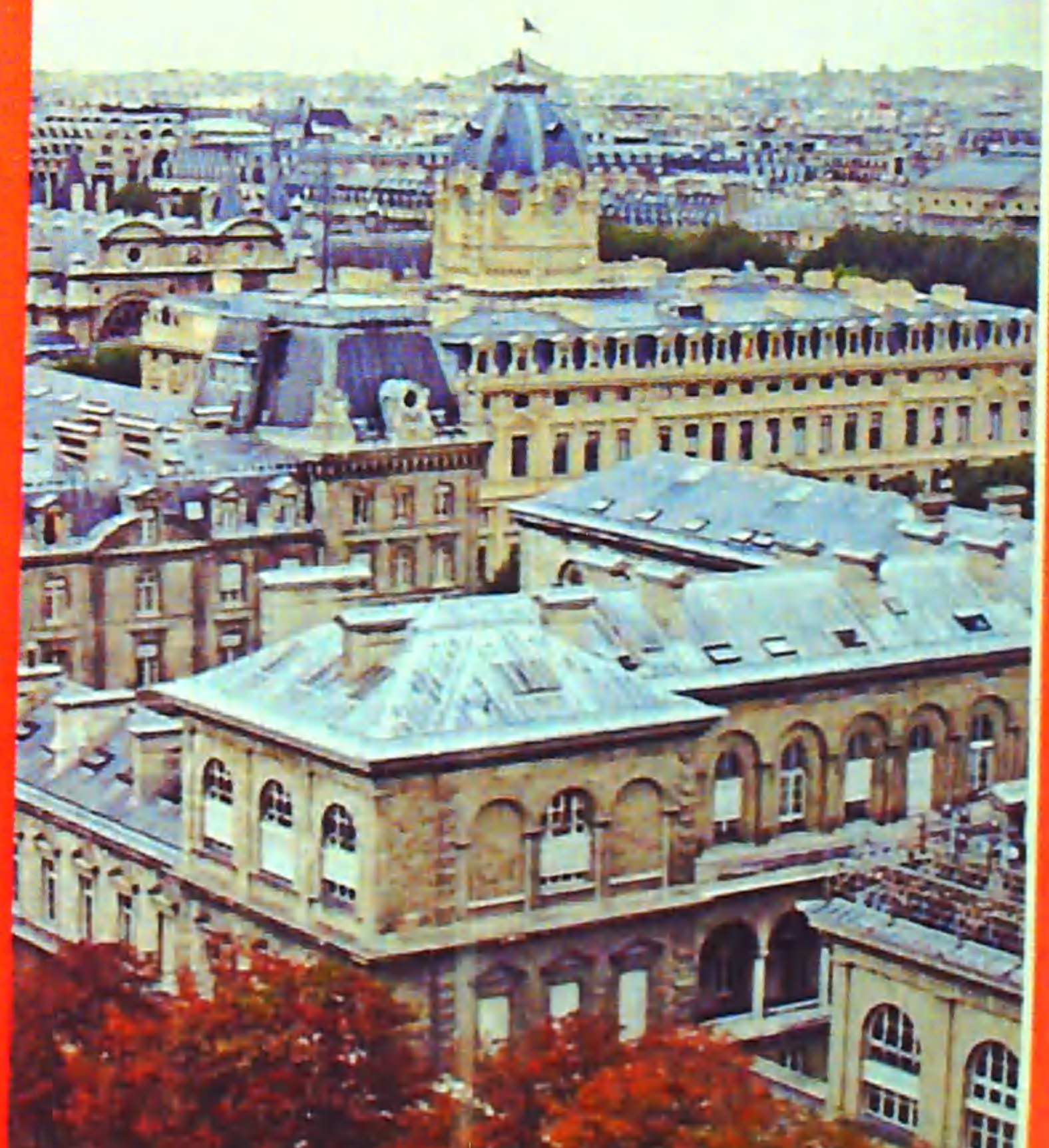
**НОВИНАТА ЗА НАПРЕДНАЛИ
НАУКА - 2015**

17 – 25 май 2015

Том 11

**Психология и
социология
Музика и живот**

София
«Бял ГРАД-БГ» ООД
2015

МАТЕРИАЛИ
ЗА XI МЕЖДУНАРОДНА
НАУЧНА ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦИЯ

«НОВИНАТА ЗА НАПРЕДНАЛИ
НАУКА - 2015»

17 - 25-ти май, 2015

Том 11
Психология и социология
Музика и живот

София
«Бял ГРАД-БГ» ООД
2015

То публикува «Бял ГРАД-БГ» ООД, Република България, гр.София,
район «Триадица», бул. «Витоша» №4, ет.5

Материали за 11-а международна научна практична конференция, «Новината за напреднали наука», - 2015.
Том 11. Психология и социология. Музика и живот.
София. «Бял ГРАД-БГ» ООД - 72 стр.

Редактор: Милко Тодоров Петков

Мениджър: Надя Атанасова Александрова

Технически работник: Татяна Стефанова Тодорова

Материали за 11-а международна научна практична конференция,
«Новината за напреднали наука», 17 - 25 май, 2015
на Психология и социология. Музика и живот

За ученици, работници на проучвания.

Цена 10 BGLV

ISBN 978-966-8736-05-6

© Колектив на автори, 2015
© «Бял ГРАД-БГ» ООД, 2015

СЪДЪРЖАНИЕ

ПСИХОЛОГИЯ И СОЦИОЛОГИЯ

ФОРМИ НА РАБОТА НА ПРАКТИЧЕН В ПСИХОЛОГ РАБОТНИК

Алибекова М. Кәсіби бағдар беру жастарды еңбек қызметіне дайындау ретінде.....	3
--	---

ЗАДАЧИ ЗА ПСИХОЛОГИЯТА НА РАЗВИТИЕ ОТ ЛИЧНОСТ СА В СЪВРЕМЕНИ ИЗИСКВАНИЯ

Волкова В.А., Пятківська О.П. Розвиток довільної уваги у дошкільників.....	8
Сарыбекова Ж.Т., Мейірханова Н.А. Заманауи қоғамдағы қазақ қыздарының ролі.....	11

КОМАНДВАЙТЕ ПСИХОЛОГИЯТА

Кравчук С.Л. Психологічні особливості емоційної нестійкості особистості середнього віку.....	13
Tulembayev A. Consumer research in branding.....	16
Сарыбекова Ж.Т., Мейірханова Н.А. Қазақ қыздарының ұлттық тәрбиесінің алғышарттары.....	18

ПЕДАГОГИЧЕСКА ПСИХОЛОГИЯ

Чикова И.В. Особенности реализации тьюторских технологий в образовательном процессе вуза.....	23
Тайлюбекова Г.Т., Құрманалиева Э.Т. Жеткіншектердің даму ерекшеліктерінің психологиялық тұрғыдан теориялық зерттелу жағдайы.....	25
Тайлюбекова Г.Т., Құрманалиева Э.Т. Жеткіншектердің өзара қарым-атынастарының сипаты.....	29
Бубчикова Н.В. Об особенностях психологического просвещения в системе профессиональной деятельности психолога вуза.....	32
Құрманалиева Э.Т., Ералиева К.А. Мектептегі психологиялық ызметті дамытудың этнопсихологиялық ерекшеліктері.....	33
уандық Нургалым, Курманалиева Э.Т. Взаимодействие типа емперамента и учебной деятельности.....	40
Труженикова Л.А. Наглядность при обучении языкам как психологический принцип.....	44

ПСИХОЛОГИЧЕСКА ФИЗИОЛОГИЯ

Дзвоник Г.П. Формування ціннісних орієнтацій особистості менеджера..... 46

СОЦИАЛЕН ПСИХОЛОГИЯ

Быкова С.М. Comparative analysis of the transformation of family traditions and values of modern Russian families and families from South Korea: the attitude to mixed marriages, mental and civilizational features as the cause of the differences in the characteristics of transmission of social memory generations..... 49

Марків О.Т. «PR» як організуюча форма сучасних комунікативних технологій 56

Калиниченко О.В. Гендерная специфика проявления перфекционизма среди студентов вузов..... 58

Григорова Ю.Б. Изучение совместной деятельности в коллективах сформированных соционическими методами..... 61

МУЗИКА И ЖИВОТ

МУЗИКА: ПРОУЧВАНЕ И ОБРАЗОВАНИЕ

Гинда Л.И., Левчук Л.С. Музыка в жизни школьника 65